

Water Game

**Bewustwording en leren in gebiedsprocessen
in het waterbeheer**

**Pilotfase (fase 2)
Verslag spelsessie
November 2008 / Versie 1.0**

**Tygron Serious Gaming
Ambient
Deltares**

**Leven met Water
STOWA
Unie van Waterschappen
TU Delft
Gemeente Tiel
Waterschap Rivierenland**

ambient




Deltares
Enabling Delta Life 

 UNIE VAN WATERSCHAPPEN

leven met  water

stowa

 **TU Delft**

gemeente Tiel 


Waterschap
Rivierenland

Woord vooraf

Leven met Water heeft interesse in de ontwikkeling van een serious game/spelsimulatie over waterbeheer en alles wat daarmee samenhangt. De game kan gaan dienen als een middel om opgedane kennis over het onderwerp verder te verspreiden. De voorlopige werktitel is "Water Game".

Het spel zal worden ontwikkeld gedurende 2008 in drie fases (inceptie, pilot en generieke). Dit document is verslag van de eerste spelsessie voor de pilotfase en is opgesteld door Tygron Serious Gaming, Ambient en Deltares. Tygron is een spin-off bedrijf van de TU-Delft en specialiseert zich in het ontwikkelen van serious games. Ambient heeft ruime ervaring in complexe, integrale watervraagstukken, waarbij een veelheid van (water)partijen betrokken is. Deltares is toonaangevend in het ontwikkelen, verspreiden én toepassen van kennis voor de duurzame inrichting en het beheer van kwetsbare delta's, kusten en riviergebieden.

Contactpersoon Tygron

Maxim Knepflé

Tygron Serious Gaming

Rotterdamseweg 145
2628 AL Delft
The Netherlands

W: www.tygron.nl
T: +31 (0) 654706637
@: m.g.knepfle@tygron.nl

Contactpersoon Ambient

Pui Mee Chan

Ambient

Alexander Numankade 67
3572 KV Utrecht
The Netherlands

W: www.ambient.nl
T: +31 (0) 646273433
@: p.chan@ambient.nl

Inhoudsopgave

1	Introductie.....	3
2	Opgaven.....	4
3	Live Interviews.....	8
4	Slot.....	9

1 Introductie

Op woensdag 15 oktober jl. Is de Watergame, pilot Tiel gelanceerd tijdens een expertbijeenkomst Tiel-Oost. Met het spelen van het spel op 15 oktober, is fase 3 van het project afgerond.

De Watergame werd gespeeld in 2 parallele spelen, met respectievelijk 5 en 6 spelers. Vanwege de complexiteit van de rol van de gemeente en het waterschap, werden deze twee rollen met 2 deelnemers gespeeld. In de watergame Tiel zijn 4 spelers gedefinieerd, zijnde de gemeente, het waterschap, de projectontwikkelaar en de woningcorporatie. Elke speler heeft een eigen opgave, maar ze staan gezamenlijk voor de opgave om het gebied in te richten, zodanig dat het bestemmingsplanklaar is. De spelers waren afkomstig van verschillende achtergronden (gemeente, waterschap, bewoners, belangenbehartigers, adviseurs), de deelnemerslijst is als bijlage bij dit verslag is opgenomen. De spelers zijn gevraagd om een rol te spelen die ze in het dagelijks leven niet vervullen.



Figuur 1 – Watergame op de expertmeeting in Tiel.

Allereerst werd er een korte inleiding gegeven op het spel waarin uitgelegd wat doel, rollen, opgave en mogelijke ingrepen zijn. Het doel van het spel voor de spelers is om te komen tot een gezamenlijke ontwerpbestemmingsplan (kaart), met een sluitende begroting. Daarbij moet je je eigen opgave (verschillende per speler) optimaal scoren.

Spel Introductie:

“Tiel-Oost is een bijzondere wijk in allerlei opzichten. Problemen met kwel spelen overal langs de Waal, vooral bij hoge waterstanden. Zo ook in Tiel-Oost. In de toekomst zullen de problemen toenemen, door de klimaatverandering en de daarbij behorende hogere waterstanden. Het is een hele opgave om hier een oplossing voor te vinden, terwijl er de wens is om in deze wijk nieuwe woningen te bouwen. Daarnaast is er de wens om de wijk een kwaliteitsimpuls te geven, door meer voorzieningen te treffen als een brede school, extra parken en pleinen. Kortom, Tiel-Oost mooier, droger en beter maken is het motto!”

2 Opgaven

Vervolgens werden de spelers uitgenodigd om in de huid van hun rol te kruipen. Elk van de spelers heeft de volgende opgave:



De gemeente Tiel is verantwoordelijk voor een leefbare omgeving in brede zin. Dat betekent dat er voldoende ruimte moet zijn voor groen en pleinen, woningen van een goede kwaliteit afgestemd op de doelgroep, voldoende ruimte om te parkeren, te recreëren en goed bereikbaar voor mensen in en naar de stad. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor goede sociale voorzieningen als kinderopvang, voldoende scholen, gezondheidszorg. In Tiel-Oost staat de gemeente aan de lat om de wateropgaven (te hoge grondwaterstanden, meer waterberging, optimalisering riolering), samen met het waterschap in te vullen.

Als gemeente heb je een brede maatschappelijk taak op diverse terreinen. Je hebt de opgave om:

Sociale veiligheid en cohesie te bevorderen;

- o waterbewust te bouwen (zoals de aanleg van doorlatende verharding en vegetatiedaken) en/of gebiedspartners te stimuleren dat te doen;
- o 14000 m³ berging in samenwerking met de gebiedspartners te realiseren;
- o voor een gebied van 3 ha de grondwateroverlast in samenwerking met de gebiedspartners te reduceren;
- o waterbewustzijn te stimuleren;
- o de ruimtelijke kwaliteit te vergroten;
- o een woningopgave van 280 woningen te realiseren, waarvan 30% sociale woningbouw;
- o renovatie of sloop en nieuwbouw van 120 woningen in het sociale segment;
- o Aanleg van groenvoorzieningen te stimuleren bij nieuwbouw;
- o De bouw van sociale voorzieningen zoals een gezondheidscentrum of een brede school te stimuleren bij de woningcorporatie;
- o je te profileren met zichtbare maatregelen en een heldere communicatie;
- o je financiële middelen zo maatschappelijk verantwoord mogelijk in te zetten, je bijdrage aan de plannen in Tiel-Oost mag maximaal 2 miljoen euro zijn.



Het Waterschap zorgt voor veilig leven in het rivierengebied, met droge voeten, voldoende schoon en mooi water. De zorg voor veiligheid is hiervan een belangrijk onderdeel. Dit gebeurt door de inzet van dijkbeheer, muskusrattenbestrijding, beheer van watersystemen, waterzuivering, vaarwegenbeheer en grondwaterbeheer. De inzet van deze middelen berust exclusief bij het waterschap. Het waterschap is dan ook verantwoordelijk voor de noodzakelijke kennisopbouw en kennisoverdracht om tot juiste inzet en gebruik van deze middelen te komen. Het Waterschap is dé waterpartner en streeft naar klantvriendelijkheid en servicegerichtheid. In Tiel-Oost wil het waterschap graag actief meedenken met de wateropgaven.

Als waterschap heb je de opgave om:

- 14000 m³ berging in samenwerking met de gebiedspartners te realiseren;
- voor een gebied van 3 ha de grondwateroverlast in samenwerking met de gebiedspartners te reduceren;
- zorg te dragen voor veiligheid tegen overstromingen;
- andere partijen te stimuleren maatregelen te nemen tegen wateroverlast;
- de watervoorzieningen zo natuurlijk/groen mogelijk aan te leggen;
- je te profileren met zichtbare maatregelen;
- andere partijen te stimuleren waterbewust te bouwen of waterbewustzijn te stimuleren;
- je financiële middelen zo maatschappelijk verantwoord mogelijk in te zetten, je bijdrage aan de plannen in Tiel-Oost mag maximaal 2 miljoen euro zijn.



De projectontwikkelaar heeft als missie een krachtige bijdrage te leveren aan een mooiere, duurzamere en vitalere inrichting van ons land. In Tiel-Oost heeft de ontwikkelaar het Vijverterrein en de vijverberg aangekocht, met als doel het gebied te ontwikkelen. De projectontwikkelaar wil graag voortvarend aan de slag. Het vijverterrein is echter een laag gelegen gebied, met veel kwelproblemen. Hij zal hiervoor in overleg met gemeente en waterschap een goede oplossing moeten vinden.

Als projectontwikkelaar heb je de opgave om:

- Optimaal rendement op je investering te realiseren;
- Minimaal 280 woningen te ontwikkelen;
- 30% hiervan als sociale woningbouw te realiseren;
- Een goede inrichting van de openbare ruimte, met voldoende ruimte voor water om wateroverlast te voorkomen.



De woningcorporatie is een onderneming met een sociale doelstelling. Zij werken zelfstandig in de markt en willen ook op langere termijn voorzien in de veranderende woonbehoefte van hun doelgroepen. Betrouwbaarheid en (financiële) continuïteit zijn daarbij vanzelfsprekend. De woningcorporatie is in Tiel-Oost verantwoordelijk voor een groot deel van de woningen in de Vogelbuurt. Deze woningen zijn toe aan vernieuwing, zodat de woningen beter voldoen aan de huidige standaarden. Tot slot is de woningcorporatie verantwoordelijk voor sociale voorzieningen en de openbare ruimte in de wijk.

Als woningcorporatie heb je de opgave om:

- 120 woningen te renoveren of te slopen en te herbouwen;
- Voor elke gesloopte sociale woning een sociale woning te herbouwen;
- De aanleg van sociale voorzieningen, zoals de brede school, in overleg met de gemeente;
- Een goede inrichting van de openbare ruimte, zoals parken, met voldoende ruimte voor water om wateroverlast te voorkomen;
- je te profileren met sociale voorzieningen, een goede openbare ruimte en een heldere communicatie;

- je financiële middelen zo verantwoord mogelijk in te zetten, je bijdrage aan de plannen mag maximaal 2,5 miljoen euro zijn.



Figuur 2 – De Watergame in actie.



Figuur 3 - In de achtergrond verschijnt de nieuwe kaart van Tiel-Oost



Figuur 4 - De projectontwikkelaar bouwt vrolijk door.

3 Live Interviews

Tussentijds werden de spelers geïnterviewd door de 'pers'. Een journalist, onderdeel van de spelleiding, interviewde tussentijds de spelers in hun rol (filmpje is binnenkort te zien op www.watergame.nl). Deze reportage werd 'live' gepresenteerd aan de experts, die een parallel programma volgden.



Figuur 5 - Bewoonster wordt geïnterviewd in haar rol als gemeente.

Na het spelen van het spel worden de spelers gevraagd naar hun ervaringen uit het spel. De volgende opmerkingen, conclusies werden hierbij gemaakt:

- *Ik begrijp heel goed dat het niet gemakkelijk is om als gemeente iedereen tevreden te houden, het is heel complex.*
- *Als woningbouwcoöperatie moet je af en toe accepteren dat je moet wachten op de complete plannen van de gemeente.*
- *Ook het waterschap zal een financiële bijdrage moeten leveren aan Tiel-Oost.*
- *Er zijn veel verschillende belangen maar we denken er uiteindelijk wel uit te komen.*

Tevens werden de experts gevraagd of de bevindingen van de spelers overeenkomen met de werkelijkheid. Een waterschapsbestuurder gaf aan dat het helaas nog tot de orde van de dag behoort, dat afstemming tussen waterschap en gemeente nog niet altijd even soepel verloopt. Ondanks het tekenen van convenanten, wordt het toch nog een uitdaging om de plannen in goed overleg te verwezenlijken. Door de dagvoorzitter werd hierop aangevuld dat de Watergame een goed instrument blijkt om mensen inzicht te geven in de complexiteit van de diverse opgaven, en het krachten- en actorenveld bij ruimtelijke ontwikkelingen. De watergame is hiermee goed in zijn opzet geslaagd.

4 Slot

Met de lancering van de watergame is fase 3 van het project Watergame Pilot Tiel afgerond. Het spel zal nog aantal keer worden gespeeld met ambtenaren en bestuurders van Waterschap Rivierenland en gemeente Tiel, projectontwikkelaars die betrokken zijn bij de ontwikkeling in Tiel.

Daarnaast zijn er diverse gesprekken gevoerd gedurende de looptijd van dit project met mogelijke geïnteresseerden voor een vervolg op de Watergame. Dit zal resulteren in nieuwe projectvoorstellen richting Leven met Water voor de doorontwikkeling van de Watergame.



Figuur 6 - Projectontwikkelaar bouwt een wijk.